

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра менеджменту та публічного врядування

07-06-27М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання практичних занять та самостійної роботи
з навчальної дисципліни

«Публічне управління регіональною політикою»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського)
рівня за освітньо-професійною програмою
«Публічне управління та адміністрування»
спеціальності «Публічне управління та адміністрування»
денної і заочної форми навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою з
якості ННІЕМ
Протокол № 3 від 27.09.2023 р.

Рівне – 2023

Методичні вказівки до виконання практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Публічне управління регіональною політикою» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування» спеціальності «Публічне управління та адміністрування» денної і заочної форми навчання. [Електронне видання] / Тихончук Л. Х. – Рівне : НУВГП, 2023. – 29 с.

Укладач: Тихончук Л. Х., доктор наук з державного управління, доцент кафедри менеджменту та публічного врядування.

Відповідальний за випуск: Тихончук Л. Х., д.держ.упр., доцент, в.о. завідувача кафедри менеджменту та публічного врядування

Керівник групи забезпечення спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування к.е.н, доцент Антонова С. Є.

© Л. Х.Тихончук, 2023
© НУВГП, 2023

ЗМІСТ

1. Загальні положення вивчення навчальної дисципліни...	4
2. Поради з планування і організації вивчення навчальної дисципліни.....	8
3. Тематика практичних робіт та самостійної роботи.....	12
4. Практичне заняття № 1.....	12
5. Практичне заняття № 2.....	13
6. Практичне заняття № 3.....	13
7. Практичне заняття № 4.....	14
8. Практичне заняття № 5.....	14
9. Практичне заняття № 6.....	15
10. Практичне заняття №7.....	16
11. Практичне заняття №8	17
12 Тестова програма(підготовка).....	19
10 Оцінювання знань студентів.....	24
Список рекомендованої літератури.....	25

Загальні положення вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Публічне управління регіональною політикою» призначена для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування» спеціальності «Публічне управління та адміністрування» денної і заочної форми навчання та є однією з професійно орієнтованих дисциплін, що дозволяє набутти компетентності з публічного управління територіальними громадами. Даний курс акцентує увагу на особливостях публічного управління територіальними громадами. Ціль вивчення дисципліни – полягає в здобутті знань стосовно особливостей публічного управління регіональною політикою.

Проведення практичних занять із дисципліни «Публічне управління регіональною політикою» розраховано на студентів, які навчаються за освітньо-кваліфікаційними програмами підготовки бакалаврів.

Ціль вивчення даної навчальної дисципліни полягає в здобутті знань та навиків по організації аналізу та управління регіональною політикою, формуванні та реалізації пропозицій для поліпшення розвитку регіонів, вивчення закордонного досвіду.

Метою викладання дисципліни є набуття студентами теоретичних навичок щодо розуміння управлінських аспектів регіональної політики, вміння організувати та супроводжувати управлінську діяльність регіонів з метою розвитку та пошуку джерел розвитку

Реформа місцевого самоврядування в Україні змінила базу для розробки та впровадження політики регіонального та місцевого розвитку. Після місцевих виборів у жовтні 2020 року країна функціонує на новій територіальній основі. 1469 громад мають повноваження та ресурси, що дозволяють їм реалізовувати своє

право на самоврядування як і планувати, інвестувати та реалізовувати проекти розвитку.

З 2021 року Україна розпочала новий цикл регіональної політики (що базується на новій Державній стратегії регіонального розвитку, затвердженій урядом у серпні 2020 року). Державою розробляється також «План реалізації та планувальні документи регіонального рівня».

Становлення нового адміністративно-територіального устрою держави, передача повноважень та фінансових ресурсів на місцевий рівень протягом 2016- 2020 років повинні вплинути та повинні використовуватись для пришвидшення розвитку регіонів. Ролі інституцій, людей, фінансів та довіри у публічному управлінні – саме ці питання мають вивчати студенти при практичній підготовці даної дисципліни.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- Набуття компетентностей з основ публічного врядування ;
- Засвоїти основи формування громадянського суспільства та публічне управління громадянським суспільством;
- Засвоїти теоретичні засади публічного управління та основи демократичного врядування;
- Сформувати цілі публічного врядування, побудова дерева цілей публічного урядування, засвоїти функції публічного управління;
- Засвоїти форми державного устрою і методи державного управління та управління місцевим самоврядуванням;
- Порівняти класичну модель публічного врядування та сучасну традиційну модель управління суспільством;
- Вивчити основи централізаційних та децентралізаційних процесів в управлінні регіональним розвитком, моделі територіальної організації влади;
- Засвоїти поняття, типи, види, форми корупції, ознаки корупційних діянь;
- Здійснювати оцінку результативності та ефективності публічного управління. Засвоїти основи сервісної складової публічного управління;
- управляти змінами в публічних врядувальних процесах.

Після вивчення дисципліни бакалаври повинні *знати*:

-поняття, цілі, завдання, принципи управління регіональним розвитком;

-науково-методичне обґрунтування програмних розробок соціально-економічного розвитку регіонів;

-основні аспекти політики регіонального розвитку та напрями її реалізації;

-особливості управління розвитком міжгалузевих комплексів, виробничої та соціальної інфраструктури в системі соціально-економічного розвитку регіону;

- форми відносин в управлінні розвитком адміністративно-територіальних одиниць;

Бакалаври повинні *уміти*:

- використовувати спеціальні знання публічного управління регіональним розвитком у сфері державного управління і самоврядування, що сприятиме більш ефективному вирішенню майбутніми спеціалістами регіональних завдань організаційно-управлінського характеру, що стоять на сучасному етапі.

Після вивчення даної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні:

отримати компетентності:

В процесі вивчення дисципліни майбутні здобувачі вищої освіти набудуть :

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ФК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів

ФК8. Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати

ФК10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування

ФК12. Здатність розробляти та реалізовувати заходи щодо впровадження оптимальних форм і методів діяльності органів публічного адміністрування, враховуючи антикризові механізми розвитку громадянського суспільства

ФК14. Здатність досліджувати та розв'язувати складні проблеми управлінської діяльності, використовувати та впроваджувати нові підходи до публічного управління з врахуванням євроінтеграційних завдань з метою підвищення його ефективності в різних сферах, секторах.

ФК15. Здатність розробляти, узагальнювати, аналізувати економічні, фінансові й бюджетні показники стану та розвитку територій (держави, регіону, міста, села, територіальних громад, тощо) та формувати пропозиції щодо їх покращання.

ФК18. Здатність аналізувати зміни до законодавства в публічній сфері та використовувати сучасні форми правозахисту.

мати результати навчання:

- ПРН1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства

ПРН4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

ПРН5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.

ПРН6. Знати та застосовувати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

ПРН11. Уміти відшукувати та узагальнювати інформацію, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції

ПРН16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

ПРН17. Уміння використовувати іноземний досвід міжнародної міжрегіональної співпраці та реалізовувати євроінтеграційні завдання в публічному управлінні та адмініструванні

ПРН19. Знати особливості реалізації управлінських функцій, використовувати системні знання про механізми, методи та інструменти публічного управління в різних сферах.

ПРН20. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ публічної служби, основ та концепції розвитку цифрових комунікацій, в т.ч. у форматі «смарт-сіті».

2. Поради з планування і організації вивчення навчальної дисципліни

Самостійна робота здобувача є одним із важливих засобів оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Зміст самостійної роботи при вивченні дисципліни «Публічне управління регіональною політикою» визначається навчальною програмою дисципліни, завданнями та вказівками викладача, даними методичними вказівками. Головною метою самостійної роботи є закріплення, розширення та поглиблення набутих у процесі аудиторної роботи знань,

вмінь та навичок, а також самостійне вивчення та засвоєння нового матеріалу під керівництвом викладача. Питання, що виникають у здобувачів стосовно виконання запланованих завдань, вирішуються на консультаціях, які проводяться згідно графіку, затвердженого кафедрою державного управління, документознавства та інформаційної діяльності.

Самостійна робота здобувачів під час вивчення навчальної дисципліни «Публічне управління регіональною політикою» включає такі форми:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- вивчення окремих тем і питань, які передбачені для самостійного опрацювання;
- підготовка до практичних занять;
- систематизація вивченого матеріалу дисципліни перед контрольними заходами;
- підготовка наукової статті, есе, презентацій за програмою дисципліни;
- підготовка доповідей та участь в наукових студентських конференціях, круглих столах, тощо.

Всі завдання самостійної роботи здобувачів поділяються на обов'язкові та вибірккові, виконуються у встановлені терміни, з відповідною максимальною оцінкою та передбачають певні форми звітності щодо їх виконання. Обов'язкові завдання виконуються кожним без винятку здобувачем у процесі вивчення навчальної дисципліни, вибірккові завдання є альтернативними.

Після виконання обов'язкових та вибірккових завдань у встановлені терміни студент звітує викладачеві, а набрані ним бали враховуються як кількість балів за поточну успішність в навчальній роботі.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних, індивідуальних заняттях та

консультаціях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями (у відсотках від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

а) 100 % - завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень;

а) 80 % - завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

а) 60 % - завдання виконане повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

б) 40 % - завдання виконане частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

б) 0 % - завдання не виконане.

В процесі вивчення здобувачами даної дисципліни передбачено наступні види роботи викладачів зі здобувачами:

- індивідуальні консультації за графіком, затвердженим кафедрою державного управління, документознавства та інформаційної діяльності;

- перевірка виконання індивідуальних завдань поточного контролю та модульних контрольних робіт;

- індивідуальні заняття зі здобувачами з метою підвищення рівня їхньої підготовки та розвитку індивідуальних здібностей, результатом яких може бути підготовка наукових доповідей, статей.

Контроль самостійної роботи здобувачів здійснюється на практичних та індивідуальних заняттях у формі поточного контролю, модульних контрольних робіт та перевірки якості виконання домашніх завдань. У табл. 1 наведено завдання для самостійного опрацювання.

Таблиця 1

Перелік питань для підготовки есе, презентацій, наукових досліджень, тез конференцій, статей

№ з/п	Назва теми
1	<i>Формування мережі недержавних інституцій з підтримки розвитку (агенції регіонального розвитку)</i>
2	<i>Спільні об'єкти державної регіональної політики та секторальних політик (функціональні типології територій) : макрорегіони (Українські Карпати, прикордонні райони з РФ та зоною розмежування, Дунайський макрорегіон тощо)</i>
3	<i>Реформа морських портів, автодорожнього комплексу та залізничного. Партнерство та співробітництво</i>
4	<i>Особливості планування міст. Особливості планування сільських територій. Закордонний досвід.</i>
5	<i>Кластерний аналіз території</i>
6	<i>Особливості природоохоронного регіонального управління</i>
7	<i>Державне управління використання природних ресурсів на регіональному рівні.</i>
8	<i>Національно-етнічні питання регіональної політики.</i>
9	<i>Створення ефективної системи підтримки проблемних територій</i>
10	<i>Місто і село в ТГ – регіональне співробітництво.</i>
11	<i>Особливості розвитку депресивних територій Україна та зарубіжний досвід.</i>
12	<i>Фінансування державних регіональних стратегій розвитку та місцевих регіональних стратегій.</i>

13	<i>Практичні моделі демографічного та економічного прогнозів як основа планування розвитку територій</i>
14	<i>Розробка стратегій регіонального розвитку</i>
15	<i>Агенції регіонального розвитку</i>

3. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ РОБІТ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль 1

Основи публічного управління регіональною політикою.

Практичне заняття № 1

Тема: Управлінська стратегія регіонального розвитку.

Мета: ознайомити студентів із поняттям, структурою, змістом регіонального розвитку, основними нормативно-законодавчими актами, що регулюють дану сферу урядування, основні регулюючі державні інституції.

Норма часу (за навчальною програмою): *денна: 2 год./ заочна : 0.5 год.*

Питання для обговорення:

1. Завдання територіального публічного управління.
2. Визначення пріоритетів регіонального розвитку, соціальний та економічний розвиток регіону.
3. Урядування задля розвитку
4. Державні регулюючі інституції

Світовий досвід правового регулювання розвитку регіонів:

- аналіз правового забезпечення формування та реалізації політики регіонального розвитку в окремо визначеній країні;

- підготуйте рекомендації щодо удосконалення нормативно

правової бази з цього питання в Україні;

- підготуйте та зробіть презентацію за результатами дослідження.

Практичне заняття № 2

Тема: *Централізація і децентралізація в управлінні регіональною політикою. Освоєння нових ресурсів, розвиток відсталих регіонів. Зарубіжний досвід.*

Мета: Засвоїти основи централізаційних та децентралізаційних процесів в управлінні регіональною політикою. Особливості розвитку депресивних регіонів. Вмвчення зарубіжного досвіду

Норма часу (за навчальною програмою): *денна: 2 год./ заочна : 0.5год.*

Питання для обговорення:

Законодавство з питань державної регіональної політики. Документи, що визначають регіональну політику. Суб'єкти державної регіональної політики. Фінансування державних регіональних стратегій розвитку та місцевих регіональних стратегій. Спільні проекти. Особливості розвитку депресивних територій Україна та зарубіжний досвід. Місто і село в ТГ – регіональне співробітництво.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

Стимулювання розвитку регіонів. Зміцнення громад як основа децентралізації регіонального розвитку. Об'єднання громад: проблемна практика і практичний результат. Створення ефективної системи підтримки проблемних територій, (від соціальних пільг до розвитку МСП). Зарубіжний досвід.

Практичне заняття № 3

Тема: *Соціальна та гуманітарна регіональна політика*
Мета:

Норма часу (за навчальною програмою): – *денна:3 год./ заочна : 0.5 год.*

Питання для обговорення:

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

Практичне заняття № 4

Тема: 4: Зелена політика в регіональному розвитку

Мета: Аналіз природоохоронного, ресурсного потенціалу регіону, проведення кластерного аналізу територій.

Норма часу (за навчальною програмою *денна: 3год./ заочна : 1 год.*

Питання для обговорення:

- 1. Державне управління використання природних ресурсів на регіональному рівні.*
- 2. Особливості природоохоронного регіонального управління.*
- 3. Сутність ресурсного потенціалу регіону.*
- 4. Природно-ресурсний потенціал.*

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

- Людський потенціал. Економічний потенціал регіону та механізми його зміцнення. Точки економічного зростання, економічний розвиток сільських територій.*
- Кластерний аналіз території.*

Змістовий модуль 2.

Особливості публічного управління регіональною політикою

Практичне заняття 5

Тема. Просторова політика в регіонах. Соціальна та гуманітарна регіональна політика

Мета: Визначити основні напрями просторової, соціальної та гуманітарної політики в регіонах.

Норма часу (за навчальною програмою): *денна: 3 год./ заочна : 1 год.*

Питання для обговорення:

- 1. Регіональні механізми реалізації державної політики щодо формування єдиного гуманітарного простору.*
- 2. Національно-етнічні питання регіональної політики.*
- 3. Культура, освіта, національно-патріотичне виховання, мова, національна пам'ять, державно-конфесійні відносини.*

Практичне заняття № 6

Тема. Розвиток транспортної та телекомунікаційної «доступності» регіонів.

Мета: Проаналізувати інфраструктурний комплекс держави, опрацювати механізми державного управління даним комплексом.

Норма часу (за навчальною програмою): *денна: 3 год./ заочна : 1 год*

Питання для обговорення:

- 1. Аналіз сучасного стану основних складових інфраструктурного комплексу: транспортної підсистеми, підсистеми зв'язку, екологічної підсистеми, рекреаційної підсистеми, підсистеми житлово-комунального господарства, освітньої підсистеми, медичної підсистеми, підсистеми соціального забезпечення та культурної підсистеми.*
- 2. МРР- будівництво та архітектура, житловий фонд, комунальне господарство;*
- 3. Міністерство інфраструктури - реформа морських портів, автодорожнього комплексу та залізничного.*
- 4. Партнерство та співробітництво.*

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

- *Сутність, форми планування регіонального розвитку .*
- *Система планувальних документів регіонального розвитку.*
- *Нормативно-правові основи просторового планування.*
- *Схеми планування територій на регіональному рівні.*
- *Державні цільові програми. Оперативне планування. Особливості планування міст.*
- *Особливості планування сільських територій. Закордонний досвід.*

Практичне заняття 7

Тема 7. Горизонти (перспективи) нової регіональної політики. Виклики розвитку регіональній політиці .

Мета: Опрацювати основи майбутнього регіональної політики. Визначити спільні об'єкти державної регіональної політики та секторальних політик (функціональні типології територій). Проаналізувати виклики розвитку регіональній політиці.

Норма часу (за навчальною програмою): *денна: 3 год./ заочна : 1 год.*

Питання для обговорення:

- *Стратегія держави та майбутнє регіональної політики. Модель державної політики розвитку територій: чи є альтернатива патерналізму.*

- *Нові регіони нової України - ідеологія взаємодії і спільної відповідальності. МРР, конкурс проектів регіонального розвитку. Транскордонне співробітництво.*

- *Спільні об'єкти державної регіональної політики та секторальних політик (функціональні типології територій) : макрорегіони (Українські Карпати,*

прикордонні райони з РФ та зоною розмежування, Дунайський макрорегіон тощо) ;

-полюси зростання у зв'язці з навколишніми територіями ; міста як центри креативної, інноваційної та конкурентної економічної діяльності ; сільські території ; проблемні території ; прикордонні території.

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

- 1. Війна, неефективна економіка, демографічна криза, слабкість інституцій, криза довіри, потреба зміни законодавства.*
- 2. Запровадження відкритої конкуренції регіонами за державні фінансові ресурси на реалізацію проектів Удосконалення процесів стратегічного планування (на регіональному рівні).*
- 3. Формування мережі недержавних інституцій з підтримки розвитку (агенції регіонального розвитку).*

Практичне заняття 8

Тема. Європейський Союз - формування та розвиток регіональної політики. Зарубіжний досвід у сфері територіальної організації влади та формування регіональної політики

Мета: Проаналізувати вимоги ЄС на формування регіональної політики, зарубіжний досвід при формуванні територіальної організації влади та регіональної політики

Норма часу (за навчальною програмою): – денна: 3 год./
заочна : 0.7 год.

Питання для обговорення:

- 1. Історія Європейської регіональної політики.*
- 2. Сучасні тенденції розвитку креативної економіки в країнах Центральної та Східної Європи.*
- 3. ЄС та реформування Структурних фондів ЄС.*

4. *Консультативно-представницькі органи європейських регіонів. Ініціативні організації та об'єднання європейських регіонів.*

5. *Напрями і форми діяльності структур ЄС з реалізації Стратегії розвитку Політики згуртування 2014-2020 рр.*

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

-Селективна політика 20-30-х років: програма розвитку регіону долини річки Теннесі США, індустріальний розвиток Рурського регіону в Німеччині, створення польдерів на місці обмілілої затоки Зейдерзе в Нідерландах.

Індивідуальне творче завдання(дослідження):

-Регіональна політика поляризованого розвитку у Китаї (морські), Південній Кореї(великі міста), Японії (соціальний вектор).

- Політика селективного стимулювання великих міст - приклади Нідерландів (Ранстадт), Великобританії (Проект реконструкції лондонських доків).

Індивідуальне творче завдання є одноосібною працею і подається в електронному вигляді. Об'єкт для аналізу студент/ка обирає самостійно.

Загальні вимоги:

Загальний обсяг – 10-12 тис. символів без пробілів. Шрифт – довільний. Обрати для дослідження різні країни, регіони. Запропонувати інструменти розбудови громадянського суспільства. Перелік посилань.

Творчі роботи, презентації, ессе

1. Розробка проектів регіонального розвитку за напрямками:

- інноваційна економіка та інвестиції;
- сільський розвиток;
- розвиток туризму;
- розвиток людського потенціалу;
- підтримка розвитку депресивних територій;
- ефективне управління регіональним розвитком;
- загальноукраїнська солідарність.

2. Формування та розвиток регіональної політики в Європейському Союзі

3. Регіональні механізми реалізації державної політики щодо формування єдиного гуманітарного простору в Україні

ТЕСТОВА ПРОГРАМА ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Дайте визначення понять "регіональне управління" та територіальна організація влади".

2. Чи є поняття "управління територією" та "територіальне управління" тотожними

3. Назвіть об'єкти та суб'єкти територіального управління в Україні? Наведіть приклади.

4. Охарактеризуйте основні принципи територіальної організації влади та територіального управління в Україні. Які, на Ваш погляд, є найбільш значущими?

5. Які існують основні методи дослідження.

6. Що таке регіональна політика? Назвіть нормативно-правові акти, що виступають законодавчою базою регіональної політики в Україні.

7. Охарактеризуйте структуру регіональної економічної політики в Україні.

8. Назвіть головні цілі регіональної політики в Україні.

9. Наведіть приклади об'єктів і суб'єктів регіональної політики в Україні.

10. Охарактеризуйте державну регіональну економічну політику та зміст основних її принципів.

11. У чому полягає роль органів державного управління та місцевого самоврядування в економічному розвитку регіонів України?

12. Наведіть складові механізму реалізації регіональної економічної політики.

13.. Що ви розумієте під поняттям "адміністративно-територіальний устрій країни"?

14. Як ви оцінюєте сучасний стан адміністративно-територіального устрою України? Чи є необхідність його покращення?

15. Які виконує функції держава з оптимізації адміністративно-територіального устрою?

16. Визначте особливості реформування адміністративно-територіального устрою країни.

17. Назвіть та охарактеризуйте основні методи реалізації державної регіональної економічної політики в Україні.

18. За допомогою яких інструментів здійснюється реалізація державної регіональної економічної політики в Україні?

19. Що ви розумієте під поняттям "міське самоврядування"?

20. З якою метою функціонує система місцевого самоврядування в країнах світу?

21. Якими компетенціями володіють органи місцевого самоврядування в Україні? Порівняйте ці компетенції з іншими країнами світу?

22. Чи необхідне втручання державних органів влади у систему місцевого самоврядування в Україні? Обґрунтуйте відповідь конкретними прикладами.

23. Чи потребує, на ваш погляд, реформування сучасна система місцевого самоврядування в Україні? Обґрунтуйте відповідь конкретними прикладами.

24. Що ви розумієте під "змiнами" на територіальному рівні?

25. Яких змін потребує процес територіального управління в Україні? Яку роль відіграє у цьому процесі держава? Обґрунтуйте відповідь конкретними прикладами.

26. Якими, на ваш погляд, ресурсами повинні управляти органи влади для здійснення змін на територіальному рівні?

27. Чи є доцільним управління людськими ресурсами у ході проведення змін в Україні?

28. Чи потребує контролю процес проведення змін в Україні? Обґрунтуйте відповідь конкретними прикладами

29. У чому, на ваш погляд, полягає ефективність органів державного управління та місцевого самоврядування?

30. Які ви можете назвати критерії оцінки результативності діяльності органів державного управління та місцевого самоврядування? Наведіть приклади.

31. У чому ви вбачаєте різницю між поняттями "результативність діяльності органів влади" та "ефективність діяльності органів влади"? Обґрунтуйте відповідь конкретними прикладами.

32. Що ви розумієте під поняттям "управління якості" в діяльності органів державного управління та місцевого самоврядування? Які етапи включає процес управління якості в діяльності органів державного управління та місцевого самоврядування?

33. Що таке "моніторинг діяльності органів влади"? Які етапи включає цей моніторинг?

34. Чи потребують, на ваш погляд, моніторингу органи державного управління та місцевого самоврядування в Україні?

35. У чому полягає специфіка загальнодержавних, регіональних та місцевих інтересів?

36. У чому полягає інституційний аспект Концепції державної регіональної політики?

37. Визначте основні завдання з питань формування та реалізації державної регіональної політики Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житловокомунального господарства України.

38. Назвіть особливості інституційної моделі місцевого самоврядування на регіональному (субрегіональному) рівні.

39. Визначте особливості територіальних представництв центральних органів виконавчої влади в Україні.

40. У чому полягає роль місцевих державних адміністрацій в реалізації державної регіональної політики?

41. Розгляньте необхідність і можливість розмежування компетенцій державних і самоврядних органів.

42. Охарактеризуйте статус обласних і районних рад як органів самоврядування за відсутності власних виконавчо-розпорядчих структур.

43. Назвіть перспективи зростання ролі регіонального самоврядування в українському суспільстві.

44. Ваше розуміння сучасної інституційної моделі регіонального управління.

45. Центр сприяння інституційному розвитку державної служби – підвідомчий орган Головного управління державної служби України: основні завдання діяльності.

46. Які міжнародні проекти, на Ваш погляд, сприяють розбудові інституційної спроможності із застосуванням принципу партнерства?

47. Коли і з якою метою була започаткована Програма Всеохоплюючої інституційної роз

48. У чому полягає оцінка виконання функціональних повноважень співробітників органу виконавчої влади та місцевого самоврядування? Аргументуйте вашу точку зору.

49. Чи можна застосувати функціонально-вартісний аналіз для проведення функціонального обстеження діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні? Обґрунтуйте відповідь конкретними прикладами.

50. Які ви вважаєте найбільш критичними наслідки зниження ефективності та відсутності результативності діяльності органів державного управління та органів місцевого самоврядування в Україні?

51. Який можна застосувати світовий досвід для підвищення ефективності та результативності діяльності органів державного управління та органів місцевого самоврядування для України?.

52. Дайте визначення поняття “планування соціально-економічного розвитку території”.

53. У чому полягає сутність цілісної системи планування регіонального та місцевого розвитку?

54. Назвіть базові види планування територіального розвитку.
55. Поясніть сутність стратегічного планування регіонального розвитку.
56. Що можна віднести до переваг стратегічного планування регіонального розвитку?
57. Якими ознаками має характеризуватися успішна стратегія регіонального розвитку?
58. Яку максимальну кількість перспективних напрямів регіонального розвитку доцільно визначати в стратегії?
59. Якими факторами зумовлюються особливості розробки регіональної стратегії розвитку територій?
60. Назвіть основні етапи стратегічного планування розвитку регіонів.
61. З якою метою проводиться аналіз зацікавлених сторін?
62. Яким може бути орієнтовний склад робочої групи?
63. Що таке “профіль громади”?
64. Назвіть складові SWOT-аналізу.
65. Дайте визначення поняття “стратегічне бачення” розвитку регіону.
66. Що таке “дерево цілей”?
67. Яким вимогам мають відповідати операційні цілі стратегії розвитку регіону?
68. У чому полягають відмінності між моніторингом та оцінюванням?
69. Назвіть основні завдання моніторингу реалізації стратегії розвитку регіону
70. Дайте визначення поняття “фінансові ресурси регіону”.
71. Яку роль відіграють місцеві фінанси в реалізації регіональної соціальної політики, а також у зміцненні економічної самостійності адміністративно-територіальних одиниць?
72. Охарактеризуйте складові фінансових ресурсів регіону.
73. Дайте характеристику основним законодавчим документам, які регламентують фінансове забезпечення регіонів.
74. Місцевий бюджет: призначення та складові.
75. Міжбюджетні відносини в Україні: зміни, внесені Бюджетним кодексом

ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Система оцінювання успішності здобувача вищої освіти здійснюється а 100-бальною шкалою, яка розподіляється на дві складові:

- 1) 60 балів – поточна складова оцінювання;
- 2) 40 балів – модульна або підсумкова складова оцінювання.

Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінки.

Модульну або підсумкову (у випадку якщо дисципліна закінчується заліком – модульну) складову оцінювання організовано шляхом складання двох модульних контролів знань студентів. У випадку якщо дисципліна закінчується екзаменом, результати складання таких модульних контролів зараховуються як підсумковий контроль. Перескладати модульний контроль не дозволяється. Якщо здобувач (у випадку коли дисципліна закінчується екзаменом) із можливих 60 балів поточної складової оцінювання та 40 балів модульної або підсумкової складової оцінювання впродовж семестру набрав певну кількість балів (не менше 60) і такий результат його задовольняє, то набрана сума балів і є підсумковим результатом успішного складання екзамену. Якщо студента не задовольняє набрана кількість балів, то він повинен скласти підсумковий контроль під час екзаменаційної сесії (у межах 40 балів), при цьому усі набрані впродовж семестру бали модульних контролів анулюються, тобто результати складання підсумкового контролю знань додаватимуться до раніше набраних балів поточної складової оцінювання (у межах 60). Здобувач вищої освіти має право взагалі не складати модульні контрольні тести впродовж семестру, а відразу планувати складати підсумковий контроль під час екзаменаційної сесії (тільки у випадку якщо дисципліна закінчується екзаменом).

Контрольні заходи включають поточний і підсумковий контроль знань студентів. Поточний контроль є органічною частиною навчального процесу і проводиться під час лекцій та практичних занять.

Форми поточного контролю:

- перевірка підготовлених здобувачами презентацій за темами навчальної дисципліни, узгодженими з викладачем;
- перевірка домашніх завдань;

- тестова перевірка знань студентів;
- модульний контроль;
- інші форми.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література

Методичні вказівки до виконання практичних та самостійних робіт з навчальної дисципліни «Публічне управління регіональним розвитком для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / Л.Х. Тихончук. – Рівне: НУВГП, 2022.

1. Тихончук Л. Х. Інституційно-економічні засади державного регулювання міжнародної діяльності корпорацій: монографія. Рівне: Волин. обереги, 2018. 308 с.

2. Тихончук, Л. Х. (2019) Завдання та напрями роботи державного управління та місцевого самоврядування в сфері розвитку промислового потенціалу Рівненської області. Стратегія і тактика державного управління (1-2). pp. 58-62.

3. Регіональне управління : підручник / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. К. : НАДУ, 2014. 512 с.

4. Є. Макаренко. Регіональна інформаційна політика // [Українська дипломатична енциклопедія](#): У 2-х т./Редкол.:Л. В. Губерський (голова) та ін. — К.:Знання України, 2004 — Т.2 — 812с. [ISBN 966-316-045-4](#)

5. Л. Нагорна. Регіональна політика // Політична енциклопедія. Редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. — К.: Парламентське видавництво, 2011. — с.629 [ISBN 978-966-611-818-2](#)

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>
Державна стратегія регіонального розвитку 2021-2027.

ЗУ «Про засади державної регіональної політики», ["Про засади внутрішньої і зовнішньої політики"](#), ["Про стимулювання розвитку регіонів"](#), ["Про місцеве самоврядування в Україні"](#), ["Про місцеві державні адміністрації"](#), ["Про транскордонне співробітництво"](#), ["Про регулювання містобудівної діяльності"](#), ["Про державні цільові програми"](#), ["Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України"](#), ["Про Генеральну схему планування території України"](#)

Рекомендована література та ресурси

1. Верховна Рада України, законодавство України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/a#Find> (дата звернення 25.01.2021).
2. Офіційний Web-сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/> (дата звернення 25.01.2021).
3. Офіційний Web-сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/> (дата звернення 25.01.2021).
4. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 25.01.2021).
5. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/> (дата звернення 25.01.2021).
6. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL: http://nuwm.edu.ua/MySQL/page_lib.php (дата звернення 25.01.2021).
7. Репозиторій Національного університету водного господарства та природокористування URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/> (дата звернення 25.01.2021).
8. Наукова бібліотека Східноукраїнського національного університету імені Даля. URL: <http://www.library.snu.edu.ua> (дата звернення 25.01.2021).
9. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України від 10 лютого 2010 року № 1861-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17>.
10. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, пл. Короленка, 6). URL: <http://libr.rv.ua/> (дата звернення

25.01.2021).

11. Рівненська централізована бібліотечна система (Київська, 44, Рівне URL: <https://www.facebook.com/cbs.rivne/> (дата звернення 25.06.2018).

12. Цифровий репозиторій ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. URL: <http://eprints.kname.edu.ua/> (дата звернення 25.01.2021).

13. Цифровий репозиторій Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/568> (дата звернення 25.01.2021).

14. Регіональне управління. Підручник: за заг. ред. Ю.В.Ковбасюка, В.М.Вакуленка, М.К.Орлатого. – К.: НАДУ, 2014. – 516 с.

15. Управління розвитком об'єднаних територіальних громад на засадах громадської участі. Практичний посібник / [В.М.Вакуленко, О.В.Берданова, Н.М.Гринчук, В.С.Колтун, В.С.Куйбіда] – К. : – 2017. – 131 с.

16. Місцеве самоврядування / за ред. В.М. Вакуленка, Ю.Ф. Дехтяренка, В.С. Куйбіди; О.В. Берданова, Є.І. Бородін, Г.А. Борщ [та ін.]; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. К. : НАДУ, 2019. 672 с

17. Конституція України // Відом. Верховної Ради України. – 1996. - № 30, ст. 141. – Режим доступу:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

18. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 05.02.2015 № 157-VIII (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 13,

19. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» // Голос України від 12 червня 1997 року. Відомості Верховної Ради (ВВР), 1997, N 24, ст.170. Із змінами та доповненнями.

20. Закон України «Про співробітництво територіальних громад» від 17.06.2014 № 1508-VII (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 34, ст.1167). Зі змінами та доповненнями.

21. Закон України. Про засади державної регіональної політики // Відом. Верховної Ради. -2015, № 13, ст.90. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>

22. Реформа децентралізації влади в Україні - Децентралізація влади. URL: <http://decentralization.gov.ua/> 23. Офіційний сайт ЕС: Regional policy. URL: <http://www.europa.eu>

24. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>

Постанова КМУ від 5 серпня 2020 р. № 695 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки»

25. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/713/2019#Text>

Указ Президента України «Про невідкладні заходи щодо забезпечення економічного зростання, стимулювання розвитку регіонів та запобігання корупції». Документ 713/2019, чинний, поточна редакція — Прийняття від 20.09.2019

26. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2850-15#Text>

ЗУ Про стимулювання розвитку регіонів

27. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0632-16#Text>

Наказ 79 Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 31.03.2016

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

26 квітня 2016 р. за N 632/28762 «Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації» Із змінами і доповненнями, внесеними наказами Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 27 грудня 2018 року N 373,

від 3 квітня 2019 року N 91, наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 18 травня 2020 року N 123

28. <https://cutt.ly/3jLiwBQ>

Управління регіональним розвитком: проблеми та перспективи : монографія / Н. Л. Гавкалова, Л. Й. Аведян, Г. М. Шумська та ін. ; за заг. ред. докт. екон. наук, професора Гавкалової Н. Л. – Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2013. – 400 с.

29. https://ulead.iee.kyiv.ua/ua/interview_view.html - міжнародне експертне обговорення , інтерв'ю із Георгом Мільбрадтом, спеціальним посланником уряду Федеративної Республіки Німеччина з питань реформ в Україні (добре урядування, децентралізація та державна служба).

7. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Верховна Рада України, законодавство України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/a#Find> (дата звернення 09.02.2021).
- 2/ Офіційний Web-сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>.
2. Офіційний Web-сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/> (дата звернення 08.02.2021).
3. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 06.02.2021).
4. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/> (дата звернення 09.02.2021).
5. Наукова бібліотека Східноукраїнського національного університету імені Даля. URL: <http://www.library.snu.edu.ua> (дата звернення 09.02.2021).
6. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, пл. Короленка, 6). URL: <http://libr.rv.ua/> (дата звернення 06.02.2021).
7. Рівненська централізована бібліотечна система (Київська, 44, Рівне URL: <https://www.facebook.com/cbs.rivne/> (дата звернення 09.02.2021).
8. Цифровий репозиторій ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. URL: <http://eprints.kname.edu.ua/> (дата звернення 05.02.2021).
9. Цифровий репозиторій Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/568>.
10. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL: http://nuwm.edu.ua/MySQL/page_lib.php (дата звернення 09.02.2021).
10. Децентралізація в Україні <https://decentralization.gov.ua/>